

BÁCS-KISKUN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL
KECSKEMÉTI JÁRÁSI HIVATALA

KTFO-azonosító: 115835-1-16/2018.
Ikt. szám: BK-05/KTF/01366-18/2018.
Melléklet: -
Ügyintéző: dr. Zinhóber Tímea
Domokos Antal
Czellár Ágnes
Retkesné Dudás Melinda
Kormos Tamás
Pintér Ágnes
Fekete Szilvia
Unyi-Buzetky Blanka
Kocsis János
Telefon: +36 (76) 795-859

Tárgy: Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság, „Péteri-tó természetes mederalakulatának helyreállítása” – előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozat

HATÁROZAT

A **Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság** (6000 Kecskemét, Liszt Ferenc u. 19.) megbízásából a TISZAQUA Mérnöki Tanácsadó Szolgáltató Kft. (6721 Szeged, Szilágyi utca 2. 1. em. 106.) ügyvezetője, Andó György által 2018. február 26. napján – a „Péteri-tó természetes mederalakulatának helyreállítása” című KEHOP-4.1.0-15- pályázat tárgyában – előterjesztett előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapítom, hogy a tervezett tevékenység megvalósulása esetén, mely a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 3. számú mellékletének 3. c) pontja – „Mezőgazdasági és egyéb nem belterületi (a TEÁOR szerint nem e kategóriába tartozó) vízrendezés védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén méretmegkötés nélkül” – szerint minősül, nem feltételezhető jelentős környezeti hatás, ezért a tevékenység megkezdéséhez nem kell környezeti hatásvizsgálatot végezni.

A tervezett tevékenység a szükséges **létesítési- és üzemeltetési vízjogi engedélyek birtokában kezdhető meg.**

*

Szakkérdés vizsgálata:

I. A környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően:

A tervezett mederalakítás tevékenység végzése során keletkező kommunális szilárd és folyékony hulladék gyűjtését és elszállítást zárt és fertőzésveszélyt kizáró módon kell megvalósítani, amely megakadályozza a szétzóródást és/vagy csepegést, valamint a bűz- és szaghatást is csökkenti.

II. Termőföldre gyakorolt hatások vizsgálatára kiterjedően:

Az elektronikusan megküldött dokumentáció alapján talajvédelmi szakkérdések tekintetében az előzetes vizsgálati dokumentációban foglaltakkal egyetértünk. A beruházó a munkálata során, a tómeder kotrásából származó anyagot, csak az illetékes Növény- és Talajvédelmi Főosztály által kiadott engedély birtokában helyezheti ki mezőgazdasági művelésű területre. A beruházó tevékenységét csak érvényes vízjogi engedély birtokában végezheti. Amennyiben a munkálatok során 400 m²-nél nagyobb mezőgazdasági területek igénybevételére is sor kerül, akkor humuszmentési, illetve humuszgazdálkodási tervet kell készíteni. Ha a tó környezetében talajbontás történik, a bontott talajanyag elhelyezése művelésből kivett területen történjen. A humuszos feltalaj elhelyezése megtörténhet mezőgazdasági területen is, abban az esetben, ha a mentett feltalaj és a ráhordással érintett terület talaja is bevizsgálásra kerül.

III. Erdészeti szakkérdésben, így különösen a) az erdőre gyakorolt hatások vizsgálata tekintetében; és b) ha az eljárás során vizsgált beruházás vagy tevékenység erdő igénybevételével jár, akkor az a) pontban foglaltakon túl az erdő igénybevétel engedélyezhetőségének vizsgálata tekintetében:

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság (6000 Kecskemét, Liszt Ferenc u. 19.) megbízásából a TISZAQUA Mérnöki Tanácsadó Szolgáltató Kft. (6721 Szeged, Szilágyi utca 2. 1. em. 106.) ügyvezetője, Andó György 2018. február 26. napján – a „Péteri-tó természetes mederalakulatának helyreállítása” tárgyában benyújtott előzetes vizsgálati kérelem jóváhagyását javaslom, azonban az alábbi feltétel előírását kezdeményezem:

A tevékenység, illetve a szállítási útvonalak semmilyen formában nem érinthetik a szomszédos erdőterületeket.

*

Szakhatósági állásfoglalás:

A Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztályának 35600/1436-1/2018.ált. számú szakhatósági állásfoglalása:

„Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság (6000 Kecskemét, Liszt Ferenc u 19.) kérelmére, „a Péteri-tó természetes mederalakulatának helyreállítása” tárgyban indított előzetes vizsgálati eljárásban megküldött 115835-1-5/2018. számú szakhatósági megkeresésére a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság az alábbi szakhatósági állásfoglalást adja:

szakhatósági hozzájárulásomat megadom

az alábbiak szerint:

1. A tevékenységgel nem okozhatják a felszín alatti víz (B) szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotát.
2. A tevékenységet a felszíni-, illetve a felszín alatti víz veszélyeztetését kizáró módon kell végezni.
3. A tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata illetve elhelyezése csak környezetvédelmi megelőző intézkedéssel és műszaki védelemmel folytatható.
4. Káresemény, havária bekövetkezte esetén a környezetkárosodás megelőzése érdekében a kárenyhítést szolgáló intézkedéseket azonnal meg kell tenni.
5. A megszüntetni tervezett vízilétesítmények vonatkozásában vízjogi megszüntetési engedélyezési eljárást kell lefolytatni hatóságomon.

A létesíteni/felújítani tervezett vízilétesítmények vonatkozásában vízjogi létesítési engedélyezési eljárást kell lefolytatni hatóságomon.

Az engedélyezési tervdokumentációt a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról alkotott 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet, valamint a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendeletben foglalt tartalmi követelményeknek megfelelően kell összeállítani.

Az engedélyezési dokumentációban ismertetni kell a tervezett beavatkozások hatását a meglévő vízjogi üzemeltetési engedélyek tárgyi hatálya alá tartozó vízilétesítményekre vonatkozóan, valamint a korábban a tó vízfeltöltésére létesített ártézi kutak állapotát a vonatkozó jogszabályi tartalommal.

Megállapítom továbbá, hogy a tervezett tevékenységből - a hatáskörömet érintő szakkérdések tekintetében - nem származhatnak jelentős környezeti hatások a felszíni- és felszín alatti vizeket érintően, ezért a tevékenység folytatásához környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem szükséges.

Jelen szakhatósági állásfoglalás más jogszabályi kötelezettség alól nem mentesít.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (4) bekezdése értelmében a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

*

A határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül a Pest Megyei Kormányhivatalhoz, mint országos környezetvédelmi és természetvédelmi hatósághoz címzett, de a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatalhoz, mint elsőfokú környezetvédelmi és természetvédelmi hatósághoz két példányban, csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva – benyújtandó, indokolással ellátott fellebbezésnek van helye. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott.

A jogorvoslati eljárás díja – a jogszabályban meghatározott esetek kivételével – a befizetett szolgáltatási díjtétel 50 %-a, azaz 125.000 Ft, amelyet a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal 10025004-00299657-38100004 előirányzat-felhasználási számú számlára kell átutalni, és a díj megfizetését igazoló bizonylatot vagy annak másolatát hatóságunk részére megküldeni. A befizetési bizonylat közlemény rovatába kérem feltüntetni jelen határozat számát.

A kérelmező az eljárás 250.000 Ft igazgatási szolgáltatási díját befizette. Egyéb eljárási költség nem merült fel.

Jelen határozat – fellebbezés hiányában – a fellebbezésre nyitva álló határidő leteltét követő napon véglegessé válik.

INDOKOLÁS

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság (6000 Kecskemét, Liszt Ferenc u. 19.) megbízásából a TISZAQUA Mérnöki Tanácsadó Szolgáltató Kft. (6721 Szeged, Szilágyi utca 2. 1. em. 106.) ügyvezetője, Andó György 2018. február 26. napján a „*Péteri-tó természetes mederalakulatának helyreállítása*” című KEHOP-4.1.0-15- pályázat tárgyában előzetes vizsgálati dokumentáció elbírálása iránti kérelmet terjesztett elő a hatóságunknál.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 8/A. § (1) bekezdés alapján területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságként megyei illetékességgel – e bekezdésben foglalt kivétellel – a megyei kormányhivatal megyeszékhely szerinti járási hivatala – *Petőfiszállás és Pálmonostora település vonatkozásában a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal* – jár el.

A benyújtott dokumentáció alapján a következőket állapítottuk meg:

A tervezett beruházás a R. 3. számú mellékletének 3. c) pontja – „Mezőgazdasági és egyéb nem belterületi (a TEÁOR szerint nem e kategóriába tartozó) vízrendezés védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén méretmegtörés nélkül” – a hatóság előzetes vizsgálatban hozott döntésétől függően környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenység.

Az engedélyt kérő azonosító adatai:

Engedélyes neve: Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság
 Székhely címe: 6000 Kecskemét, Liszt F. u. 19.
 KSH azonosító szám: 15323888-8412-312-03
 Adószám: 15323888-2-13
 KÜJ szám: 100137372

A tervező adatai:

Tervező neve: Green Gravel Mérnökiroda Kft.
 Székhelye: 6753 Szeged, Fiume utca 4.
 Adószám: 25343100-2-06

Az előzetes vizsgálati dokumentációt készítőik adatai:**Felelős tervezők, szakértők:**

Neve: Némethy Tímea
 Szakértői engedély száma: 06/1159 SZKV-1.1, 1.2, 1.3

Neve: Kulcsár Katalin
 Szakértői engedély száma: 01-12536 SZKV-1.1, 1.2, 1.3, 1.4

Neve: Kiss András
 Szakértői engedély száma: 01-15016 SZKV-1.4

Neve: Juhász Gőz Szilvia
 Szakértői engedély száma: Sz-021/2013

Neve: Faggyas Szabolcs
 Szakértői engedély száma: Sz-009/2009

Beruházás célja:

A Péteri-tó és környéke természetes vízgazdálkodásának, valamint a terület tájképi jellegének lehetőség szerinti helyreállítása, a közösségi szempontból kiemelt jelentőségű élőhelytípus a „Pannon szikesek (1530)” jelölő élőhely állapotának javítása, kiterjedésének növelése, a területen élő Natura 2000 jelölő fajok élőhelye minőségének javítása, az állományok jövőbeni kilátásainak javítása.

A tervezett beavatkozással érintett ingatlanok:

Pálmonostora külterület: 0270/5 hrsz., 0270/15 hrsz., 0270/8 hrsz., 0270/14 hrsz.
 Petőfiszállás külterület: 0155/12 hrsz., 0152/32 hrsz., 0155/11 hrsz., 0155/6 hrsz., 0151 hrsz.

Tervezett beruházás

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság „A Péteri-tó természetes mederalakulatának helyreállítása” című KEHOP-4.1.0-15- pályázat keretében a Péteri-tó Madárrezervátum Természetvédelmi Területen tervezett természetvédelmi beavatkozásai több vízilétesítményt: árkot, depóniát, gátat, medencét illetve az ezekhez kapcsolódó kisműtárgyakat és felhagyott épületet érintenek.

A terület rekonstrukciójának legfontosabb eleme a Péteri-tó medrében létesült keresztöltések elbontása és a vízkormányzást szolgáló műtárgyak felújítása, átépítése. A Péteri-tó medrét a XX. század első felében, több ütemben mesterségesen három részre osztották gáttal. A projekt keretében ezeket a gátakat elbontják és egy egységes tómedret alakítanak ki. Az innen kikerülő földből megerősítésre kerülnek a tavat határoló gátak, valamint kikerülő földdel feltöltik a használaton kívüli ivadéknevelő tavak is.

A tó vízzel való gyors feltöltését jelentősen akadályozza a feltöltő csatornák és a hozzájuk tartozó műtárgyak nagyon rossz állapota. Ezek felújításával rövidebb idő alatt lehet majd feltölteni a tavat, amikor a határoló csatornák kedvező minőségű vizet szállítanak.

A mesterségesen elszeparált három tómeder rész (I. és II. tó, Kocsis-rét) különböző mértékben el van nádasodva. A projekt keretén belül kb. 87,6 hektárral csökken a nádas felülete.

A területen több olyan, használaton kívüli műtárgy, építmény, medence található, mely egykor az itt folytatott halgazdálkodást szolgálta. Ezek megszüntetése, felszámolása jelentősen növeli a terület természetességét.

A rehabilitációval érintett célterület mintegy 782 hektár, teljes egészében védett természeti terület. Ebből a tényleges beavatkozási terület, vagyis a meglévő töltések nyomvonala, a megszüntetendő medencék és kisműtárgyak területe, valamint a nádaratással érintett terület mintegy 122,3 ha. Ezen felül várhatóan mintegy 25,21 ha, a csatornákkal és töltéseikkel határos közlekedési sáv területét érinti a beavatkozás. Ez összesen 150 ha. A megszüntetésre váró vonalas létesítmények (töltések) hossza összesen 1782 fm.

A töltések bontása során összesen 9193 m³ kitermelt földanyag keletkezik, melyből 9045 m³ teljes egészében a teleltető tavak betemetésére, és a víztartó depó építésére használnak. A halastórendszer átalakítása során összesen 20 db különféle beton műtárgyat (áteresz, szabályzó műtárgy és egy felhagyott épület) bontanak el.

A beavatkozás keretében elbontásra kerül:

- G-1 és G-2 jelű gáttest töltéslábig (645 ill. 377 fm; 8263 ill. 782 m³) földanyag elszállítással
- G-3 gáttest 0,2 m magasságban, mintegy 760 fm hosszban, helyben történő szétterítéssel, az anyag mederben történő planírozásával, mederrendezéssel
- 1 db 1000Ø-as és 1 db 1200Ø-as átereszt (2,16 m³ ill. 0,95 m³),
- 17 db kisműtárgy és 1 felhagyott épület (28,2 m³), valamint mintegy 87,6 ha területen történik meg a nád letermelése.

A beavatkozás keretében betemetésre, feltöltésre kerül:

- 5 db halágy (6542 m³),

Kiépítésre, kialakításra, rendezésre kerül:

- 1210 fm vezérárok (908 m³),
- 1005 fm víztartó depó (1211 m³),

Műtárgyépités, műtárgy rekonstrukció:

- a területen 3 db szabályzó műtárgy rekonstrukció
- kilátó építés

*

A környezetvédelmi hatóság *az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény* (a továbbiakban: Ákr.) 10. § alapján az ügyfeleket és az ügyfélnek minősülő szervezeteket az eljárás megindításáról hirdetményi úton értesítette.

Hatóságunk a R. 3. § (3) és (4) bekezdése alapján a hivatalában és a honlapján közzétette az eljárás megindításáról szóló közleményt, továbbá a vonatkozó iratokat – közhírré tétel céljából – megküldte a létesítmény helye szerinti önkormányzat jegyzőjének.

A közlemény a Petőfiszállási Közös Önkormányzati Hivatal (6113 Petőfiszállás, Kossuth Lajos u. 6.) hirdetőtábláján 2018. március 14. és 2018. április 03. napja közötti időszakban kifüggesztésre került. A kérelem és mellékletei nyomtatott formában hivatali nyitvatartási idő alatt a Petőfiszállási Közös Önkormányzati Hivatal épületében, valamint Petőfiszállás Község honlapján megtekinthető volt. A közleménnyel kapcsolatban észrevétel, kifogás nem érkezett.

Továbbá a közlemény a Petőfiszállási Közös Önkormányzati Hivatal Pálmonostorai Kirendeltségének (6112 Pálmonostora, Posta u. 10.) hirdetőtábláján 2018. március 13. és 2018. március 29. napja közötti időszakban kifüggesztésre került. A kérelem és mellékletei nyomtatott formában a Petőfiszállási Közös Önkormányzati Hivatal Pálmonostorai Kirendeltségén megtekinthető volt.

A közleménnyel kapcsolatban észrevétel, kifogás nem érkezett.

*

Szakkérdések indokolása:

A környezet-egészségügyi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság (székhely: 6000 Kecskemét, Liszt F. u. 19. sz.) által végezni kívánt Péteri-tó természetes mederalakulatának helyreállítására vonatkozó előzetes vizsgálati kérelem és

dokumentáció elbírálása kapcsán indított eljárásban a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.) 2018. március 8-án megkereste Osztályomat, a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelete 28. § (1) bekezdése alapján, a rendelet 5. melléklete I. táblázat B. oszlopában meghatározott szakkérdések vizsgálatára vonatkozóan.

A rendelkezésünkre álló dokumentációt áttanulmányozva megállapítható, hogy a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság (székhely: 6000 Kecskemét, Liszt F. u. 19. sz.) által végezni kívánt Péteri-tó természetes mederalakulatának helyreállítás tevékenysége, fenti kikötés betartása esetén, a közegészségügyi követelményeknek megfelel. Kikötést a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről szóló 16/2002. (IV. 10.) EüM rendelete 4. § (2), (4), 5. § (1) és 6. § (1) bekezdéseiben szereplő, vonatkozó előírások alapján tettem.

Szakmai álláspontomat, a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Kormányrendelet (továbbiakban Korm. rendelet) 13. § (1) bekezdésében meghatározott hatáskörben, a Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése és 5. §-a valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 66/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 2. § (4)-(5) bekezdésében megállapított illetékesség alapján adtam meg.

Növény és talajvédelmi szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A benyújtott dokumentumok alapján (készítette: Green Gravel Mérnökiroda Kft., 6753 Szeged, Fiume u. 4., készítés dátuma: 2018. február) a felülvizsgálati dokumentációval talajvédelmi szempontokat figyelembe véve egyetértünk.

Talajvédelmi hatóságként a kormányhivatal jogkörét és illetékességét a 383/2016. (XII. 2.) Kormányrendelet 13. § f) pontja, valamint a 14. § (4) bekezdése állapítja meg. A talajvédelmi szakkérdésben történő megkeresést a 71/2015. (III. 30.) Kormányrendelet 28. § (1) bekezdése, valamint az 5. melléklet I. táblázat B oszlópa tartalmazza.

Az erdészeti szakkérdés vizsgálatának indokolása:

A megküldött dokumentációt megvizsgáltam, kidolgozottságát részletezettségét megfelelőnek találtam. Megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdő, illetve erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület igénybevitelével nem jár, a környező erdőterületekre nincs káros hatással. Azonban a közvetlenül szomszédos erdők védelme érdekében a jelzett feltétel előírása szükséges.

Szakkérdés vizsgálatát a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése, valamint az 5. melléklet I/6. pont alapján végeztem, hatáskörömet és illetékességemet a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016 (XII. 2.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése és 2. melléklete szerint állapítottam meg.

*

A szakhatóságot az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése szerint az 1. számú melléklet 9. számú, „Környezet- és természetvédelmi ügyek” megnevezésű táblázat 2. és 3. pontja alapján kerestem meg 2018. március 08. napján.

A Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztálya szakhatósági állásfoglalását 356300/1436-1/2018.ált. számon megadta. Előírásait a rendelkező rész tartalmazza.

A Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály szakhatósági állásfoglalásának indokolása:

„Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Jogi és Hatósági Nyilvántartó Osztály (6000 Kecskemét, Bajcsy-Zsilinszky krt. 2.) fenti számú megkeresésében a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság (6000 Kecskemét, Liszt Ferenc u 19.) kérelmére, „a Péteri-tó természetes mederalakulatának helyreállítása” tárgyban indított előzetes vizsgálati eljárásban a Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot szakhatósági állásfoglalás megadása iránt kereste meg.

A hatóságunk részére elektronikus úton rendelkezésre bocsátott, a Green Gravel Mérnökiroda Kft. (6753 Szeged, Fiume utca 4.) által készített előzetes vizsgálati dokumentációban az alábbiakat állapítottam meg:

A beruházás területe a Petőfiszállás, 0155/12, 0152/32, 0155/11, 0155/6, 0151 hrsz. és a Pálmonostora, 0270/5, 0270/15, 0270/8, 0270/14 hrsz. alatti ingatlanokat érinti.

A tervezett beruházás célja, hogy a lehetőségekhez mérten visszaalakítsák az egykori szikes tó (Péteri-tó) eredeti mederalakulatát, ezáltal az egységes tómederben újra beindulhatnak azok a folyamatok, melyek következményeként természetes úton visszaszorulhat az egyre terjedő vízparti növényzet.

Tervezett beavatkozás:

Műtárgy jele	Beavatkozás/Műtárgy	Mértékegység	Hrsz.
G-1	elbontandó gát	645 fm 8 263 m ³	0155/12, 0155/11, 0270/14
	elbontandó 1000-as beton átereszt	8 fm 2,16 m ³	0155/12, 0155/11
-	nádirtás	87,6 ha	0270/14, 0155/11 152/32, 0155/6, 0270/8
VD-1	vízirtó depónia erősítés 20 m-es előterében mederrendezés	1005 fm 1211 m ³	0270/8, 0155/12
VSZ-1	vízszinttartó műtárgy rekonstrukciója	1 db	0270/14
VP-1	vízpótló műtárgy rekonstrukciója	1 db	0270/14
VB-1	vízbeeresztő műtárgy	1 db	0155/6
G-3	elbontandó gát, földkiszállítás nélkül	760 fm 148 m ³	0151, 0270/14, 0152/32
G-2	elbontandó gát	377 fm 782 m ³	0152/32
	elbontandó 1200-as beton átereszt	3 fm 0,95 m ³	0152/32
HA-1-5	feltöltendő halágyak	5 db 6 542 m ³	0270/15, 0270/5
K-1	kotrás /vezérárok kialakítás/mederrendezés	1210 fm 908 m ³	0155/6
MK1-18	kisműtárgyak és felhagyott épület elbontása	18 db 28,2 m ³	0270/15, 0270/5 0270/9

A helyreállítás során a beruházó Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság fel kíván számolni minden olyan létesítményt, ami az egykor itt folytatott halgazdálkodást szolgálta (zsilipek, ivadéknevelő tavak, gátak, egyéb épületek stb.), illetve terveit szerint felújítja azokat a műtárgyakat, amik hosszú távon a természetvédelmi célú vízviszátartást szolgálják.

Az elbontásra kerülő töltésekből kikerülő föld egy részével megerősítésre kerül a Kővágó-éri csatornával szomszédos, a tómedret határoló gát.

A beavatkozás hatásterülete vízgazdálkodási szempontból jól lehatárolható. Délkeletről a Dongéri-főcsatorna, északkeletről a Kővágó-éri-csatorna, nyugatról a Szentkút-éri-csatorna határolja azt. Északról olyan magasparti területek találhatók, amelyeket a maximális vízborítás eddig sem érintett. Mivel a maximális üzemi vízszint növelése nem tervezett, a vízügyi hatásterület nem fog nőni a korábbiakhoz képest. A tervezett felszíni vízborítás így nincs közvetlen hatással a környező művelt vagy beépített területekre.

A kivitelezés ideje alatt a területen mobil szociális helyiséget üzemeltetnek, melyekkel zárt tartályban gyűjtik a keletkező szennyvizet és a használt vizeket, így azok normál üzemszerű állapotban történő használata szennyezéssel nem jár.

A későbbi vízkormányzás, vízpótlás és vízvisszatartás lehetőségének megteremtése érdekében a beavatkozási terület határán 3 db meglévő műtárgy rekonstrukciója szükséges. Északnyugaton a VB-1 (vízbeeresztő), Keleti területen a VSz-1 (víz-visszatartó) és a Kelet-DélKeleti területen, a Dong-ér partján 1 db vízpótló műtárgy (VP-1) kerül felújításra.

A tervezett beruházás sem a talajvíz, sem a rétegvizek minőségére vonatkozóan kedvezőtlen hatással nem jár.

A tervezett beruházás a beavatkozási területen és annak közvetlen vízgyűjtő területén a felszíni vízre javító hatású.

Előírások indokolása

A (B) szennyezettségi határértékeket a földtani közeg és felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet tartalmazza.

A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 4. § (1) bek. szerint a felszíni víztest jó állapotának eléréséhez és fenntartásához a kibocsátó köteles e rendelet és a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény vonatkozó előírásainak betartásával hozzájárulni.

Ugyanezen jogszabály 5. § (1) bekezdés alapján tilos a felszíni vizekbe, illetve azok medrébe bármilyen halmazállapotú, vízszennyezést okozó anyagot juttatni.

A tevékenység a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 10. § (1) a) bekezdés értelmében a tevékenység végzése során szennyező anyag, illetve lebomlása esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata illetve elhelyezése csak környezetvédelmi megelőző intézkedéssel, és – az engedélyezhető közvetlen bevezetések kivételével – műszaki védelemmel folytatható.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 8/A. § (1) bekezdése alapján a jogszabály alapján bejelentéshez kötött tevékenységektől eltekintve, vízjogi engedély szükséges

- a) a vízimunka elvégzéséhez, a vízilétesítmény megépítéséhez és átalakításához (vízjogi létesítési engedély),
- b) a vízilétesítmény használatbavételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználathoz (vízjogi üzemeltetési engedély) és
- c) a vízilétesítmény megszüntetéséhez (megszüntetési engedély).

Ezen jogszabályi hely alapján írtam elő a megszüntetni és a létesíteni/felújítani tervezett vízilétesítményekre vonatkozó vízjogi létesítési engedély kérelem hatóságomra történő benyújtásának kötelmét.

Az engedélyezési tervdokumentáció tartalmi követelményeit a vízjogi engedélyezési eljárásához szükséges dokumentáció tartalmáról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet-, valamint a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996.(V. 22.) Korm. rendelet tartalmazza.

A benyújtott előzetes dokumentációban nem ismertették a tervezett beavatkozás hatását azon vízilétesítményekre, amely érvényes vízjogi üzemeltetési engedéllyel rendelkeznek. A benyújtott dokumentációból nem derül ki egyértelműen, hogy a korábban létesített artézi kutaknak mi lett a sorsa.

Okirattári nyilvántartásunk szerint a tervezett beruházással érintett területen a Nemzeti Park Igazgatóság az alábbi engedélyekkel rendelkezik:

- A Péteri tó I.- II. tőegység vízilétesítményei fenntartására és üzemeltetésére 13629-3-13/2013. számon kiadott vízjogi üzemeltetési engedély.
- A Péteri-tó kútjának üzemeltetésére 17502/9/1970. számon kiadott és utoljára a 35600/1030-220/2017.ált. számon módosított vízjogi üzemeltetési engedély.

A fentiek alapján megállapítottam, hogy a kérelemben bemutatott tevékenység nem okozza a felszíni és a felszín alatti vizek szennyeződését, károsodását, megfelel az ivóvízbázis védelmére vonatkozó jogszabályi követelményeknek, nincsen hatása az árvíz-és jég levonulására, mederfenntartásra, így az engedély kiadásához a rendelkező részben foglalt előírásokkal hozzájárultam.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § alapján hatóságom szakhatósági állásfoglalását a megkeresés beérkezését követő naptól számított tizenöt napon belül köteles megadni.

A szakhatósági megkeresés 2018. március 8. napján érkezett hatóságunkra. A hatóságunk szakhatósági állásfoglalását a fenti ügyintézési határidőn belül adta ki.

Jelen szakhatósági állásfoglalást az Ákr. 55. §-a (1), (2) bekezdése alapján adtam ki.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló fellebbezés lehetőségét az Ákr. 55. § (4) bekezdése zárja ki.

A vízügyi hatóság illetékességét a vízügyi igazgatási, valamint a vízügyi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 2. sz. melléklet 11. pontja állapította meg.

Szakhatósági állásfoglalásomat az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint 1. számú melléklet 9. táblázat 2., 3. pontjában foglaltak alapján, a hatályos jogszabályok figyelembe vételével adtam ki.

Kérem a Tisztelt Eljáró Hatóságot, hogy az Ákr. 85. § (1) bekezdésére figyelemmel az érdemi határozatot szíveskedjen részemre megküldeni.”

*

Várható környezeti hatások

Földtani közeg

A tervezett beruházás kivitelezése meghatározott ideig tartó tevékenység, amelynek hatásai a kivitelezéssel átmenetileg igénybevett munkaterületen, illetve a szállítási útvonalakon jelentkeznek. A kivitelezés elsősorban a földtani közeg fizikai tulajdonságaira gyakorol hatást (tereprendezés), melynek során a földtani közeg megbontásra kerül, szerkezete megváltozik, egyes rétegei összekeverednek, tömörödnek, a hatás azonban csak lokális jellegű. A munkagépek, szállítójárművek taposó hatása szintén a talaj fizikai tulajdonságaiban idéz elő lokális jellegű változást. A megközelítéshez a meglévő földúthálózatot használják. A kivitelezési munkák során a talajra ülepedve, majd abba bemosódva szennyező hatást jelentenek a munkagépek, szállítójárművek által kibocsátott szennyezőanyagok.

A talaj esetleges szennyeződése a munkagépek és szállítójárművek sérülése esetén, szennyező anyagok elfolyásából, elszóródásából következhet be. Esetleges havária esetén, a szennyező anyag felitatásával, feltakarításával, esetleg a szennyezett föld összegyűjtésével, megfelelő helyre történő elszállításával, a szennyeződés gyorsan lokalizálható, a környezetszennyezés minimalizálható. A havária esetek elkerülése azonban az üzemelési utasítások maradéktalan betartásával, a tevékenység során alkalmazásra kerülő járművek, berendezések, munkaeszközök folyamatos karbantartásával biztosítható.

Hulladékgazdálkodás

A létesítés során keletkező építési hulladékok megfelelő gyűjtéséről, elszállításáról és kezeléséről gondoskodnak.

A beruházás során mintegy 87,6 ha területen történik egyszerre nádirtás, mely során nád és egyéb növényi hulladék keletkezik. A letermelt értékesíthető nád, amennyiben keletkezik ilyen - mint termék (pl. építőanyag) elszállításra kerül, míg az értéktelen nád, nádtorzsza szárzúzás után a területen marad és ott a parti sávban szétterítésre kerül.

A bontási munkálatok során keletkező beton hulladékokat - erre engedéllyel rendelkező – külső vállalkozó azok fizikai kezelését (pl. törés, válogatás, osztályozás) követően, mint minősített építőanyag, értékesíti, vagy hulladékként hasznosításra engedéllyel rendelkezőnek adja tovább. A keletkező a vas és acél hulladékokat hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező cégeknek adják át.

Az esetlegesen keletkező veszélyes hulladékokat a munkaterületen elkülönítetten, zárható, feliratozott fém edényzetben gyűjtik, szelektíven. Ezeket a hulladékokat a műszak végeztével a kivitelező központi telephelyére szállítják át és tárolják, hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező cégeknek történő átadásig. A területre a munkavégzés idejére telepített munkagépek üzemanyag ellátása mobil üzemanyag tartályból (tankautó) kármentő alkalmazásával történik. A kivitelezési területen üzemanyag tárolás nincs. A beruházás kivitelezése alatt csak a műszaki és környezetvédelmi előírásoknak megfelelő szállítógépek/teherautók üzemelnek. Ezek a szállítógépjárművek üzemanyagot a telephelyükön, vagy üzemanyagtöltő állomásokon vételeznek, javításuk és karbantartásuk szakműhelyben történik, így hulladék keletkezésével nem kell számolni.

A kivitelezés befejezését követően a területen a nemzeti park időszakos kezelési munkálatainak, gazdálkodásának, az ahhoz kapcsolódó tevékenységén, valamint a terület bemutatásán (tanösvény, kilátó) kívül más egyéb tevékenység nem folyik. Az üzemelési szakban vegyes kommunális hulladékon és a fenntartáshoz kapcsolódó zöldhulladékon kívül más hulladék nem keletkezik. Az előbbi közszolgáltatás keretében szállítatják el, míg utóbbi a területen marad szerves anyag és propagulum pótlást biztosítva a területnek.

Ártalmatlanításra csak az a hulladék kerül, amelynek anyagában történő hasznosítására vagy energiahordozóként való felhasználására a műszaki, illetve gazdasági lehetőségek még nem adóttak, vagy a hasznosítás költségei az ártalmatlanítás költségeihez viszonyítva aránytalanul magasak.

Levegővédelem

A beruházást Petőfiszállás és Pálmonostora települések külterületén, attól délre mintegy 2-4 km-re a 0270/5; 0270/15; 0270/8; 0270/14; 0155/12; 0152/32, 0155/11; 0155/6; 0151 hrsz-ú ingatlanokon valósítják meg. Az ingatlanok területi kiterjedése 284,08 ha, melyből a beavatkozási terület 122,29 ha. A vizsgált terület környezetében mezőgazdasági művelés alatt álló területek találhatók.

A beruházással érintett területen Pálmonostora és Petőfiszállás község lakossági emissziói, valamint a környék mezőgazdasági területeinek diffúz kibocsátásai jelentik az alapállapotot.

A tervezett gáttestek, műtárgyak elbontása-építése, valamint a tereprendezés során a munkagépek és a szállító járművek légszennyezőanyag kibocsátásával, továbbá a munkagépek és a nád letermelése során porszennyezéssel lehet számolni. A kivitelezés során megbolygatott beavatkozási terület porterhelése átmeneti jellegű, a földmozgatás befejezésével ez a negatív hatás megszűnik. A beruházás során végzett tevékenység légszennyezőanyag kibocsátásának közvetlen hatásterülete a beavatkozással érintett terület közvetlen környezete, valamint a szállítási útvonalak. A kivitelezési időszakban egy helyszínen várhatóan 3-5 gépegység munkavégzésével kell számolni.

A telepre irányuló célforgalom által kibocsátott légszennyező anyagok éves mennyisége a térség forgalmához képest nem számottevő mennyiségű. A gépjárműforgalom növekedés a környezeti levegő minőségében kimutatható változást nem eredményez.

A tervezett tájrekonstrukció üzemeléséhez légszennyező anyag kibocsátás nem kapcsolódik.

A dokumentáció vizsgálja a tervezett beruházás és az éghajlatváltozás kapcsolatát.

Az emberi tevékenységek közül az éghajlat változására leginkább ható tényező a szennyezőanyag kibocsátás. A beruházási területen tüzeléstechnikai fejlesztés, mely szennyezőanyag kibocsátással járna, nem valósul meg, ugyanakkor a természeti értékek helyreállításával az eredeti növénytársulások újra tért hódíthatnak. Jelen beruházás természetvédelmi, tájészttikai és vízgazdálkodási célú, így annak megvalósulása után a környezetbe, az éghajlati tényezőket befolyásoló kibocsátás nem fog realizálódni.

Éghajlatváltozás szempontjából kedvezőtlen hatással bír a beruházás megvalósítási/építési szakasza, mely elsősorban az alkalmazott munkagépek, szállító eszközök szennyezőanyag kibocsátásából ered. A légkör szén-dioxid háztartása szempontjából a beruházás során természetvédelmi kezelési tevékenységként végzett tájidegen özönnövények irtása a klimatikus viszonyok változása szempontjából kedvező, hiszen az őshonos,

nagyobb biomassza termelésére képes értékes növényzet, a part menti új zonáció megtelepedésével a széndioxid koncentráció elméleti értéke csökkenthető.

A tájrekonstrukció után a területen összegyűlő vizek megtartásával kedvező hatást gyakorol, mind a makro, mind a mikroklimára, hiszen a beavatkozási terület vízháztartása javul, a táj visszatér eredeti vízrendezés előtti állapotához, biodiverzitása növekedni fog.

A tevékenység során vizsgált hatótényezők várhatóan nem váltanak ki éghajlatváltozást előidéző folyamatokat az egyes környezeti elemek tekintetében.

Zaj- és rezgésvédelem

A tevékenység a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet hatálya alá tartozik.

A beruházással érintett terület Petőfiszállás és Pálmonostora települések külterületén, Petőfiszállástól DK-i, Pálmonostorától DNY-i irányban található. A tó közvetlen környezetében mezőgazdasági és erdő területek találhatóak.

Építési tevékenységet kizárólag a zajszeptempontú nappali időszakban (06-22 óra) végeznek.

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM rendelet 2. számú melléklete szerinti zajterhelési határértékeket a kivitelezési munkálatokból eredő zajkibocsátás meghaladja a 70-110 m-nél közelebb elhelyezkedő zajtől védendő épületek esetén.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 13. §-a alapján:

13. § (1) bekezdés szerint: A kivitelező felmentést kérhet a külön jogszabály szerinti zajterhelési határértékek betartása alól a környezetvédelmi hatóságtól

a) egyes építési időszakokra, ha a kibocsátási határérték-kérelem szerint a zajkibocsátás műszaki vagy munkaszervezési megoldással határértékre nem csökkenthető,

b) építkezés közben előforduló, előre nem tervezhető, határérték feletti zajterhelést okozó építőipari tevékenységre.

A tervezés jelenlegi fázisában a kivitelező nem ismert, így a kivitelezéshez használni kívánt géppark sem. A zajtől védendő épületek pontos zajterhelése, és az esetlegesen szükséges zajvédelmi intézkedések a kivitelező ismeretében határozható meg.

A célforgalom a közlekedésből eredő zajterhelést nem emeli.

Táj- és természetvédelem

A benyújtott, előzetes vizsgálati dokumentáció szerint a tervezett beruházás célja, hogy a lehetőségekhez mérten visszaalakítsa az egykori szikes tó (Péteri-tó) eredeti mederalakulatát az 1. és 2. tó közötti gát, valamint a Kocsis-rét és az 2. tó közötti erősen erodálódott töltés elbontásával. Az így kialakuló egységes tómederben újra beindulhatnak azok a folyamatok, melyek következményeként természetes úton visszaszorulhat az egyre terjedő vízparti növényzet spontán kialakulhat a természetes zonáció. Ezt a folyamatot fogja előkészíteni a nádszegély egy részének levágása és a felnövekvő növényzet többszöri szárúzása a projekt időszaka alatt. Az elbontásra kerülő töltésekből kikerülő föld egy részével megerősítésre kerül a Kővágó-éri csatornával szomszédos, a tómedret határoló gát. Így tavasszal is biztonságosan tartható magas vízszint a mederben. Továbbá a tájrekonstrukció során felszámolásra kerül minden olyan létesítmény, ami az egykor itt folytatott halgazdálkodást szolgálta (zsilipek, mőtárgyak, átereszek, ivadéknevelő tavak, gátak, épületmaradványok, stb.), összesen 20 különféle mőtárgy és épület bontása történik, illetve felújításra kerülnek azok a mőtárgyak, amik hosszú távon a természetvédelmi célú vízvisszatartást szolgálják. Továbbá kilátó építését tervezik. A fentiek alapján a tóhoz kapcsolódó halágyak feltöltésre kerülnek, melyhez építőanyagként szintén a projekt területen belüli, a két tó közötti elbontandó gát anyaga szolgál. A projekt keretében felújításra kerülnek azok a feltöltő csatornák és a hozzájuk kapcsolódó mőtárgyak, amelyek a tó vízutánpótlását biztosítják, egyrészt a Dong-éri főcsatornából, másrészt a Kővágó-éri csatornákból, ezáltal a tó É-i részén található csatorna kotrása/vezérárok húzása is megtörténik, mely iszap a mederben kerül elhelyezésre. Nádirtás valósul meg Pálmonostora 0270/8, 0270/14 és Petőfiszállás 0152/32, 0155/11 és a 0155/6 hrsz.-ú ingatlanokon, összesen 87,6 ha nagyságú területen. A tevékenység megvalósulása esetén 1782 fm, természetvédelmi szempontból kedvezőtlen és vízügyi szempontból feleslegessé vált gát felszámolása, tájba illesztése, valamint a haltenyészethez kapcsolódó mőtárgyak, épület megszüntetése, teleltető medencék feltöltése, ezzel a tájsebek felszámolása történik. Ennek következményeként a beavatkozási területen és annak hatásterületén a felszíni vizek mozgása a természetes viszonyoknak közelítően alakul, ezáltal a terület növényzeti zónációja is a természetes állapotoknak megfelelően átrendeződik, állapota jelentősen javul. Az

átalakulás nem csak a növényvilágra gyakorol majd pozitív hatást, hanem a hozzájuk kapcsolódó állatvilágra is. A rehabilitációval érintett célterület nagysága kb. 782 ha. Ebből a tényleges beavatkozási terület 122,3 ha.

Pálmonostora 0270/5, 0270/8, valamint Petőfiszállás 0155/12, 0155/32, 0155/11, 0155/6 és 0151 hrsz.-ú ingatlanok szerepelnek a Péteri-tavi madárrezervátum természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról szóló 139/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) 1. számú mellékletében, vagyis országos jelentőségű védett természeti terület részei.

Pálmonostora 0270/15 és 0270/8 hrsz.-ú ingatlanok a KvVM rendelet 2. számú melléklete alapján országos jelentőségű fokozottan védett természeti terület részei.

Továbbá Pálmonostora 0270/5 0270/15; 0270/8, 0270/14, valamint Petőfiszállás 0155/12, 0155/32, 0155/11, 0155/6 és 0151 hrsz.-ú az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkr.), valamint az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet 5. számú melléklet 8.32. pontja alapján a Péteri-tó elnevezésű, HUKN20027 azonosítószámú, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 terület részei is.

A KvVM rendelet 3. § alapján *„A védettség indoka és célja a területen található szikes tó és az azt körülvevő szikes puszta megőrzése, a védett növény- és állatfajok, illetve élőhelyük megóvása, a területen fészkelő madarak zavartalan életfeltételeinek biztosítása.”*

Az Nkr. 4. § (1) bekezdése szerint: *„A Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található, az 1–3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.”*

A Péteri-tó elnevezésű, HUKN20027 azonosítószámú, kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, Natura 2000 terület jelölő élőhelyei: Pannon szikes sztyeppék és mocsarak, Síksági pannon löszgyepek. Jelölő fajok: réti csík, lápi póc, vöröshasú unka, mocsári teknős, közönséges tarajosgöte, vidra.

A Nkr. 10. § (1) bekezdése alapján *„Olyan terv vagy beruházás elfogadása, illetőleg engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül valamely Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, azonban valamely Natura 2000 területre akár önmagában, akár más tervvel vagy beruházással együtt hatással lehet, a terv kidolgozójának, illetőleg a beruházást engedélyező hatóságnak – a tervvel, illetve beruházással érintett terület kiterjedésére, az érintett területnek a Natura 2000 területhez viszonyított elhelyezkedésére, valamint a Natura 2000 területen előforduló élővilágra vonatkozó adatokra figyelemmel – vizsgálnia kell a terv, illetve beruházás által várhatóan a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló, az 1–4. számú mellékletben meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat.”*

Tekintettel arra, hogy jelen beruházás kizárólag természetvédelmi célú, közvetlenül szolgálja a Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését, a Nkr. 10. § (1) bekezdése alapján a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció benyújtása nem indokolt.

Pálmonostora és Petőfiszállás település továbbá az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról szóló 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet 2. számú mellékletének 8.1.2. pontja alapján a Tisza homokhátsági vízgyűjtője elnevezésű, kiemelten fontos érzékeny természeti terület részét képezi.

A tevékenység továbbá az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény 3/1. számú mellékletében kijelölésre került Országos Ökológiai Hálózat elemét (Magterület) is érinti.

A benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján az alábbiakat állapítottuk meg.

A benyújtott dokumentáció szerint beruházás célja a terület természetes vízgazdálkodásának, valamint tájképi jellegének lehetőség szerinti helyreállítása, a közösségi szempontból kiemelt jelentőségű, Pannon szikes jelölő élőhely állapotának javítása, kiterjedésének növelése, a területen élő Natura 2000 jelölő fajok

élőhelyi minőségének javítása, az állományok jövőbeni kilátásainak javítása.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció szerint a tervezett beruházások pozitív hatásai természetközeli, illetve degradált élőhelyeket egyaránt érintenek. Előbbiek esetében a kedvezőbb ökológiai állapot kialakulása, utóbbiak esetében a természetes ökológiai folyamatok elősegítése valósul meg. Az érintett élőhelyek többségét a szikes jelleg és a felszíni vízhatás, vízzel telített talaj jellemzi (pl. szikes tómeder, szikes rétek). A természetes ökológiai folyamatokat kedvezőtlen irányban befolyásolják a területen jelenlévő és a nem megfelelő állapotú vízkormányzó rendszer. A kivitelezés során a munkavégzés főleg az elbontandó töltések és a létrehozandó víztartó depónia nyomvonalára korlátozódik. A földmunkák befejezése és a tereprendezés után a terület spontán rehabilitációja várható. Utókezelésként legalább 3 évig tisztító kaszálás végzése ajánlott a dokumentáció szerint. A gáton található nemesnyár fasor kivágásra kerül. Kb. 600 m ideiglenes közlekedési út kijelölése szükséges, amely felhagyott szántóterületeken történhet. **A bontási és építési munkálatok kivitelezési ideje várhatóan 3-4 hónap. A tervezett kivitelezési időszak 2019. július 15. és október 30. közé esik. A kivitelezés a védett természeti értékek zavarásának, károsításának elkerülése érdekében a szaporodási, illetve a telelési időszakon kívül történik.**

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 6. § (1) bekezdése alapján „*A táj a földfelszín térben lehatárolható, jellegzetes felépítésű és sajátosságú része, a rá jellemző természeti értékekkel és természeti rendszerekkel, valamint az emberi kultúra jellegzetességeivel együtt, ahol kölcsönhatásban találhatók a természeti erők és a mesterséges (ember által létrehozott) környezeti elemek.*”

A Tvt. 6. § (2) bekezdése alapján „*A tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.*”

Hatóságunk a rendelkezésre álló dokumentáció alapján megállapította, hogy a tervezett beavatkozás célja a tájképi jelleg lehetőség szerinti helyreállítása a Tvt.-ben foglalt, fenti jogszabályi alapoknak megfelelően. A tevékenység következményeként a terület tájképi és természeti állapotának javulására lehet számítani. A benyújtott dokumentáció szerint tájképi értelemben átmeneti, negatív hatásként értékelhető a földmunkák területe a kivitelezési fázisban, azonban a földmunkálatokkal érintett terület növényzete a szomszédos élőhelyekről néhány éven belül teljes mértékben regenerálódik, így tartós tájképi károsodás a beavatkozások által érintett területen nem várható.

A benyújtott dokumentáció szerint továbbá a projekt a Pannon szikes gyepek és mocsarak, Natura 2000 jelölő terület érintett, azonban ezen élőhelynek a javulása várható a beavatkozás következtében. A Pannon löszgyepek és a Pannon homoki gyepek, Natura 2000 jelölő élőhelyeket a projekt nem érinti.

A Natura 2000 jelölő fajok közül a területen előfordul és a vízinvázió-irtással, valamint a kotrással kis mértékben érintett az apró fillércsiga (*Anisus vorticulus*), a mocsári teknős (*Emys orbicularis*) és a vöröshasú unka (*Bombina orientalis*). Továbbá a beavatkozási területen előfordul a szintén Natura 2000 jelölő fajnak számító vidra (*Lutra lutra*), réti csík (*Misgurnus fossilis*), dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*), lápi póc (*Umbra krameri*). Ezen fajok igénylik a gyakorlatilag állandó vízborítást és a vízi-mocsaras életteret, amely miatt – a dokumentáció szerint – különösen fontos a terület kiszáradásának megelőzése. Ezen fajok számára várhatóan kedvező változást okoz a tervezett beavatkozás.

A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet (a továbbiakban: KöM rendelet.) 2. sz. melléklete alapján az apró fillércsiga, a vöröshasú unka, a mocsári teknős, a réti csík, és a dunai tarajosgöte Magyarországon védett fajnak minősülnek.

A KöM rendelet 2. számú melléklete alapján továbbá a vidra és a lápi póc Magyarországon fokozottan védett fajnak minősülnek. Pénzben kifejezett értékük példányonként 250.000 Ft.

A benyújtott dokumentáció továbbá tartalmazza, hogy a területen közel 200 madárfaj fordul elő (köztük védett, fokozottan védett madárfajokkal). Természetvédelmi szempontból kiemelkedik a nádasok és a tószegélyi szikesek madárvilága, valamint a tartós vízborításnak köszönhetően jelentős a gerinctelen vízi szervezetek, illetve a halak, kétélűek jelenléte is. A nádas élőhelyek max. 20%-os visszaszorulása várható,

ugyanakkor a nyílt vizes élőhelyek kiterjedése nő. A természetvédelmi szempontból kiemelt értéket képviselő gémtelep és ritka fülemülesítke fészkelőhelyét képviselő öreg, avas nádasokat nem érint az aktív nád visszasszorítás. Spontán visszahúzódásra nem kell számítani. Összességében elmondható, hogy a vonuló illetve védett madárfajok döntő többsége a tervezett kivitelezési időszakban nem használja a beavatkozási területet, ezért nincs rájuk hatással a munkavégzés. A vízi- partimadár fajok életkörülményei javulását valószínűsíti a dokumentáció a projekt eredményeképpen.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció szerint a tervezett építési tevékenység átmeneti kedvezőtlen hatásai érzékeny területet minimális mértékben érintenek a megadott időszakra (július-október) nézve, a természeti és ökológiai értékekben visszafordíthatatlan változást nem okoznak. A beavatkozás hosszú távú pozitív hatásai nagyságrendekkel nagyobbak, mint az építés okozta ideiglenes negatív hatások. A megvalósítást követően várhatóan nő a vizes élőhelyek előntésének mértéke, a vízborítás tartóssága. A növekedés elsősorban abban várható, hogy a megnövekedő vízbevezetéssel és az elszivárgás megakadályozásával nő a vízmélység és az előntés időtartama. A munkálatok mesterségesen kialakított vízáteremtőművekre koncentrálnak, így a bolygatás szinte kizárólag alacsony természetességű élőhelyeket fog érinteni. A munkálatok befejeztével az élőhelyek spontán regenerációja várható, így hosszú távon negatív hatással a benyújtott dokumentáció nem számol. A tervezett beruházás átmeneti hatásokkal jár a területre, hosszú távon kedvező hatást fejt ki. Az átmeneti kedvezőtlen hatások közül a zavarásra érzékeny madárfajok élettevékenységének befolyásolása a munkavégzés időtartamának helyes megválasztásával, a költségi időszak elkerülésével teljesen kiküszöbölhető. Összességében a dokumentáció a terület tájképi és természeti állapotának javulásával számol a tó vízgazdálkodásának javítása miatt.

Összességében, a benyújtott, előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapítható, hogy a védett természeti, valamint Natura 2000 jelölő élőhelyekre az építési munkálatok zavaró hatással lesznek, az üzemelés során a hatások javító típusúak. A hatásviselő élőlényekre az építési munkálatok elviselhető vagy semleges hatással lesznek, az üzemelés során ezen hatások is javító jellegűek.

A projekt keretében tervezett beavatkozások alapvetően az érintett védett természeti, valamint Natura 2000 terület természetvédelmi kezelője, a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság szakmai szempontjai és iránymutatásai alapján tervezett természetvédelmi célú élőhely-rehabilitációs beavatkozások. A kivitelezéshez kapcsolódó nem jelentős, kismértékű, elviselhető negatív hatások mellett a kivitelezést követő üzemelési fázisban egyértelműen a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi kezelési koncepciója szerint pozitív hatások realizálódása várható. Ilyen szempontból nem volt indokolt alternatív megoldás vizsgálata és kidolgozása.

A fentiek alapján a benyújtott előzetes vizsgálati dokumentációban szereplő kivitelezési időszakban (július 15. és október 30. között), valamint a szomszédos, a tevékenységgel közvetlenül nem érintett, természetközeli területek kíméletével végzett kivitelezés esetén a tevékenység következtében nem feltételezhető jelentős természeti hatás, a védett természeti, valamint Natura 2000 terület kijelölésének céljaival a tevékenység nem ellentétes, a védett, fokozottan védett, és jelölő fajok természetvédelmi helyzetére nézve kedvezőtlen hatás nem várható, ezért nem kell hatásvizsgálatot lefolytatni.

A tervezett tevékenység egyértelműen a védett természeti és Natura 2000 terület helyreállítására irányul, a célja a kedvező természetvédelmi állapot megteremtése, kialakítása, a természetes mederalakulat visszaállítása.

Felhívjuk a figyelmet az alábbiakra:

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 38. § (1) bekezdés alapján védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen

- b) a gyepek feltöréséhez, felújításához, felületéhez, öntözéséhez, legeltetéshez, **kaszáláshoz**;
- c) **a terület helyreállításához**, jellegének, használatának megváltoztatásához;
- e) az erdőről és az erdő védelméről szóló törvény hatálya alá nem tartozó fa, facsoport, fasor, fás legelőn lévő **fa kivágásához**, telepítéséhez;
- f) **nád** és más vízinövényzet égetéséhez, **irtásához**, aratásához, gyepek- és parlagterület, tarló és szalma égetéséhez, valamint – a kijelölt és kiépített tűzrakóhely kivételével – erdőterületen tűz gyújtásához

A fentiek alapján hatóságunk előzetes természetvédelmi engedélye szükséges a területen többek között a kaszáláshoz, a terület helyreállításához, fakivágáshoz, valamint a nád irtásához.

Pálmonostora 0270/15 és 0270/8 hrsz.-ú ingatlanok a KvVM rendelet 2. számú melléklete alapján országos jelentőségű fokozottan védett természeti terület részei.

A Tvt. 40. § (1) bekezdés alapján: *„Fokozottan védett természeti területre történő belépéshez – a jelzett turistautak és tanösvények kivételével – a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélye szükséges. A külön jogszabályok alapján erre feljogosított személyek – feladatuk ellátásához szükséges mértékben – engedély nélkül beléphetnek.”*

A Tvt. 40. § (2) bekezdés alapján: *„Fokozottan védett természeti területen csak természetvédelmi kezelés, a 38. § (1) bekezdése alapján engedélyezett tevékenység, továbbá – a lehetőséghez képest – a természetvédelmi hatósággal egyeztetett közvetlen élet- és vagyonvédelmi beavatkozás végezhető.”*

A Tvt. 42. § (1) bekezdés szerint *tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása.*

A Tvt. 42. § (3) bekezdése e) pontja alapján *a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges védett növényfaj egyedének betelepítéséhez, visszatelepítéséhez, természetbe vonásához.*

A Tvt. 43. § (1) bekezdése alapján *tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy bújóhelyeinek lerombolása, károsítása.*

Továbbá a Tvt. 8. § (1) bekezdés szerint *„a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.”*

A Tvt. 17. § (1) bekezdése szerint *„A 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.”*

Hatóságunk a természetvédelmi engedélyezési eljárások során külön is vizsgálni fogja a természetvédelmi szempontokat és megteszi a szükséges intézkedéseket a védett, fokozottan védett, valamint jelölő fajok és élőhelyek megőrzése érdekében.

*

Hatóságunk 2018. március 08. napján – figyelemmel a R. 1. § (6b) és (6c) bekezdésére – az Ákr. 25. § (1) bekezdése alapján megkereste a tevékenység telepítési helye szerinti település jegyzőit.

Pálmonostora Község Jegyzője a megkeresésre 2018. március 20. napján azt nyilatkozta, hogy: *„A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályán, – a „Péteri-tó természetes mederalakulatának helyreállítása” című KEHOP-4.1.0-15- pályázat tárgyában folyamatban lévő, a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet szerinti előzetes vizsgálati eljárás kapcsán nyilatkozom, hogy **Pálmonostora Község Képviselő-testületének Helyi Építési Szabályáról szóló 4/2003. (III. 19.) számú önkormányzati rendeletével, továbbá Pálmonostora Község Képviselő-testületének Pálmonostora község településének védelméről szóló 14/2017. (XII. 19.) számú önkormányzati rendeletével** a tervezett tevékenység*

nem ellentétes.”

Petőfiszállás Község Jegyzője a megkeresésre 2018. március 23. napján azt nyilatkozta, hogy: *„A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályán, – a „Péteri-tó természetes mederalakulatának helyreállítása” című KEHOP-4.1.0-15- pályázat tárgyában folyamatban lévő, a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet szerinti előzetes vizsgálati eljárás kapcsán nyilatkozom, hogy **Petőfiszállás Község Képviselő-testületének Helyi Építési Szabályokról szóló 12/2003. (X. 10.) számú***

önkormányzati rendeletével, továbbá Petőfiszállás Község Képviselő-testületének Petőfiszállás község településének védelméről szóló 12/2017. (XII. 22.) számú önkormányzati rendeletével a tervezett tevékenység

nem ellentétes.”

*

Az előzetes vizsgálati dokumentációt áttanulmányozva megállapítottuk, hogy a tevékenység nem okoz jelentős környezeti hatást, ezért természetvédelmi, levegőtisztaság-védelmi, zaj- és rezgésvédelmi, földtani közeg védelme és hulladékgazdálkodási szempontból a tevékenység megkezdéséhez környezeti hatásvizsgálat elvégzését nem tartjuk indokoltnak.

A környezetvédelmi hatóság a határozat rendelkező részében, mivel nem feltételezhető jelentős környezeti hatás és a tevékenység a R. 2. számú mellékletének hatálya alá sem tartozik, tájékoztatta a kérelmezőt, hogy a R. 5. § (2) bekezdés ac) pontja alapján a tervezett tevékenység milyen egyéb engedély birtokában kezdhető meg.

A környezetvédelmi hatóság a tárgyi eljárásban a 115835-1-1/2018. számú végzésével függő hatályú döntést hozott, **amelyhez joghatások nem fűződnek** tekintettel arra, hogy a környezetvédelmi hatóság 2018. április 12. napjáig az ügyben érdemi döntést hozott.

Az ügyintézési határidő lejártának napja: 2018. április 12.

Hivatalunk jelen határozatot a környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 71. § (3) bekezdése értelmében – jogerőre emelkedésre tekintet nélkül hivatalában, honlapján és a központi rendszeren (www.magyarorszag.hu) – nyilvánosan közzéteszi.

Hatóságunk a R. 5. § (6) bekezdése alapján ezen döntését külön levéllel megküldi az eljárásban érintett, hatásterületen lévő települési önkormányzat jegyzőjének, aki gondoskodik a határozat teljes szövegének nyilvános közzétételéről.

Az igazgatási szolgáltatási díj mértékét a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (a továbbiakban: FM rendelet) 1. számú mellékletének 35. pontja alapján határoztam meg.

A fellebbezési jogot az Ákr. 116. § (1) – (2) bekezdései és a 118. § biztosítja.

A fellebbezést az Ákr. 118. § (3) bekezdése alapján annál a hatóságnál kell előterjeszteni, amely a megtámadott döntést hozta.

A jogorvoslati eljárási díját a FM rendelet 2. § (5)-(7) bekezdése alapján állapítottam meg.

A környezetvédelmi hatóság hatáskörét a R. 3. § (1) bekezdése, illetékességét a Rendelet 8/A. § (1) bekezdése állapítja meg.

Kecskemét, 2018. április 10.

Labancz Attila

hivatalvezető nevében és megbízásából:

Dr. Petrovics György
osztályvezető

Kapják:

1. Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság (6000 Kecskemét, Liszt Ferenc u. 19.) tv.
2. TISZAQUA Mérnöki Tanácsadó Szolgáltató Kft. (6721 Szeged, Szilágyi utca 2. 1. em. 106.) **e-papír**
3. Petőfiszállás Község Jegyzője
(6113 Petőfiszállás, Kossuth Lajos u. 6.) – *kifüggesztésre, külön levéllel* tv.
4. Pálmonostora Község Jegyzője
(6112 Pálmonostora, Posta u. 10.) – *kifüggesztésre, külön levéllel* tv.
5. Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
(6000 Kecskemét, Deák F. tér 3.) – tájékoztatásul **HKP**
6. Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi
Hatósági Osztály (6728 Szeged, Napos út 4.) **HKP**
7. Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kiskunhalasi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály
(6400 Kiskunhalas, Semmelweis tér 28.) **HKP**
8. BKMKH Kecskeméti Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály
Növény- és Talajvédelmi Osztály (6000 Kecskemét, Halasi út 34.) **HKP**
9. BKMKH Kecskeméti Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály
(6000 Kecskemét, József Attila u. 2.) **HKP**
10. Hatósági Nyilvántartás
11. Irattár